

TEMATISKAIS PLĀNS

Tēma: Lielie ģeogrāfiskie atklājumi

Mērķis: Padziļināt un precizēt skolēnu izpratni par Lielo ģeogrāfisko atklājumu priekšnosacījumiem, būtību un nozīmi, stiprināt apziņu par kultūru dialoga nepieciešamību cilvēces vēsturē.

Stunda	Apakštēma/ laiks	Uzdevumi	Sagaidāmie rezultāti	Jēdzieni	Paņēmieni un metodes	Pārbaudes formas (ja ir)	Mājas uzdevumi
1.	Lielo ģeogrāfisko atklājumu priekšnosacījumi, motīvi un nozīmīgākie ceļojumi	<ul style="list-style-type: none"> - Padziļināt zināšanas par Līga cēloņiem un būtiskākajiem notikumiem; - Pilnveidot prasmi lokalizēt vēstures faktus telpā; apgūt vēstures avota informāciju; loģiski spriest; - Stiprināt pārliecību par cilvēka iniciatīvas un aktivitātes svarīgumu mērķu sasniegšanā. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zina Līga un skaidro notikumu cēloņus - Prot strādāt ar karti un vēstures avotu; patstāvīgi spriež par tēmu; - Pauž attieksmi pret slaveno jūrasbraucēju individuālajām izvēlēm 	<ul style="list-style-type: none"> „Oikumēna” Priekšnosacījumi Motīvi Cēloņi Konkistadori 	<ul style="list-style-type: none"> „prāta vētra”; Darbs pāros – avota analīze un diskusija 		<ul style="list-style-type: none"> Darba lapa 1, 3. uzdevums Darba lapa 2, 1. uzdevums (kontūrkarte)
2.	Lielo ģeogrāfisko atklājumu rezultāti un sekas	<ul style="list-style-type: none"> - Padziļināt un precizēt izpratni par Līga sekām un vēsturisko nozīmi; - Pilnveidot prasmi lokalizēt vēstures faktus telpā; veikt faktu analīzi un salīdzinājumu; definēt vēsturiskos jēdzienus; - Vedināt uz pārdomām par dažādu kultūru „tikšanās” problēmām; 	<ul style="list-style-type: none"> - Zina Līga dažādās dzīves jomās un vērtē Līga vēsturisko nozīmi; - Prot strādāt ar karti; salīdzina; patstāvīgi operē ar tēmas jēdzieniem; - Apzinās kultūru dialoga nepieciešamību; 	<ul style="list-style-type: none"> Rezultāti Sekas Informācija Zinātne Kristianizācija Pasaules tirdzniecība 	<ul style="list-style-type: none"> Darbs ar karti; Pārruna; Tabulas aizpildīšana; 		<ul style="list-style-type: none"> Darba lapa 2, 3. uzdevums (krustvārdu mīkla)

II. Ieteikumi skolotājam (izstrādāto Darba lapu izmantošanas iespējas)

Darba lapa 1

Šo darba lapu var izmantot, apgūstot tēmu „Lielo ģeogrāfisko atklājumu priekšnosacījumi, motīvi un nozīmīgākie ceļojumi”.

Izmantojot tēmas izklāstu prezentācijā, atbildēt uz jautājumiem par eiropiešu ģeogrāfiskiem priekšstatiem pirms ģeogrāfisko atklājumu sākuma un hipotētiski nospraust nākamās ceļojumus. Balstoties uz skolēnu priekšzināšanām no pamatskolas, sarīkot nelielu „prāta vētru”, risināt 1. uzdevumu.

Analizējot avotu „A”, skolēniem pāros jāuzraksta vismaz četri motīvi; mēģināt salīdzināt dažādu procesa dalībnieku motivāciju; pēc tam klasē apspriest atbildes. Atbildes papildināt, izmantojot prezentācijas materiālu.

Strādājot klasē ar karti, noteikt nozīmīgākos ceļojumus Lielo ģeogrāfisko atklājumu laikā, pievērst uzmanību slaveno jūrasbraucēju personībām (piemēram, K. Kolumbam) un viņu ceļam uz savu mērķu sasniegšanu.

3. uzdevumu var uzdot skolēniem izpildīt mājās kopā ar 2. darba lapas 1. uzdevumu. Nākošajā stundā atbildes jāapspriež.

Darba lapa 2

Šo darba lapu var izmantot, apgūstot tēmu „**Lielo ģeogrāfisko atklājumu rezultāti un sekas**”.

Izmantojot prezentācijas izklāstu, pārrunāt tēmu; īpašu uzmanību vērst uz to, ka ceļojumu rezultāti un sekas skara ne tikai Eiropas, bet arī citu kontinentu iedzīvotājus. Paredzēt laiku skolēnu patstāvīgam darbam, aizpildot tabulu, un kopīgai diskusijai.

III. Uzdevumu atbildes

Darba lapa	Uzdevuma Nr.	Atbildes
1.	1. Uzd.	<ul style="list-style-type: none"> • Karavella • Navigācijas instrumenti (kompass, astrolābija, pulkstenis u.c.) • Ieroči, pulveris • Bībele, krucifikss • Piemiņas lietišas no tuviniekiem
	2. Uzd.	<ul style="list-style-type: none"> • Kristietības izplatīšana • Bagātību iegūšana • Vara (politiskā ietekme) atklātajās zemēs • Starptautisko sakaru (autoritātes) stiprināšana • Kolumbam + sava sociālā statusa pacelšana
2.	2. Uzd.	<ol style="list-style-type: none"> 1. visi – ?nebija? 2. katoļu baznīca; kristieši; daļa ieziemiešu - ieziemieši (pagāni) 3. Eiropas valstis - ieziemieši 4. eiropieši - ieziemieši 5. preču ražotāji; algoti strādnieki; daļa muižnieku un zemnieku – pircēji; daļa muižnieku un zemnieku 6. lielas tirgotāju kompānijas - ieziemieši 7. visi – ?nebija?
	3. Uzd.	<ol style="list-style-type: none"> 1. dārzenis no Amerikas _____ 2. astronoms, kas iedvesmoja Kolumbu _____ 3. vērtspapīra veids _____ 4. jūrasbraucējs, kas veica pirmo ceļojumu apkārt zemeslodei 5. Spānijas karaliene _____ 6. Amerikas pirmiedzīvotāji _____ 7. mājputns, kuru ieveda Eiropā _____

		8. pirmo jūrasbraucēju valsts _____ 9. augstākā autoritāte starptautiskajos jautājumos _____ 10. garšviela _____ 11. slavens jūrasbraucējs _____
--	--	---

V. Jēdzienu vārdnīca

„Oikumēna” – „apdzīvotā zeme”.

Priekšnosacījums – galvenais, svarīgākais nosacījums.

Motīvs – pamudinošs apstāklis.

Cēlonis – parādība, kas nosaka citu parādību.

Konkistadori – spāņu vai portugāļu jūrasbraucēji, atklāto zemju iekarotāji.

Rezultāts – iznākums.

Sekas – parādība, ko izraisījusi kāda cita (iepriekš notikusi) parādība.

Informācija – zināšanu kopums.

Zinātne – vēsturiski izveidojies atziņu kopums, kas aptver dabas attīstības likumus un to izmantošanas metodes.

Kristianizācija – pievēršana kristietībai.

Pasaules tirdzniecība – starpkontinentālā tirdzniecība.